

İÇİNDEKİLER

YİRMİYEDİNCİ BASKIYA ÖNSÖZ	IX
KISA İÇİNDEKİLER	XI
İÇİNDEKİLER.....	XV
KISALTMALAR	XXXIII

Birinci Bölüm

SUÇ VE YAPTIRIM HUKUKUNA BAŞLANGIÇ

Ş1. GİRİŞ	1
I. KAVRAM	1
II. CEZA HUKUKUNUN AMACI	2
III. SİSTEM	6
Ş2. CEZA KANUNUMUZ.....	10
Ş3. CEZA HUKUKUNUN VE SUÇ POLİTİKASININ TEMEL İLKELERİ.....	11
I. HUKUK DEVLETİ İLKESİ.....	12
II. KANUNİLİK İLKESİ.....	13
A. Genel Olarak	13
B. Kanunilik İlkesinin Sonuçları.....	16
1. Suç tespit eden ceza normları açık biçimde belirlenmelidir: Belirlilik ilkesi (Requirement of definiteness).....	17
2. Örf ve Adet Hukuku Ceza Hukukunda Doğrudan Doğruya Bir Kaynak Niteliği Taşımaz	23
3. İdarenin Düzenleyici İşlemleriyle Suç ve Ceza Konulamaz	24
4. Kıyas Yasağı.....	27
a. Genel Olarak	27
b. Kıyas Yasağı ve Yorum.....	28
5. Geçmişe Yürüme Yasağı.....	30
III. ORANTILILIK İLKESİ	32
IV. İNSANİLİK İLKESİ.....	33
V. KANUN ÖNÜNDE EŞİTLİK İLKESİ	33
VI. KUSUR İLKESİ.....	34
VII. CEZA SORUMLULUĞUNUN ŞAHSİLİĞİ İLKESİ.....	35
VIII. ŞÜPHEDEN ÖZGÜRLÜK YARARLANIR İLKESİ	37
IX. KARİNELERE DAYALI İSPAT YASAKTIR	37
Ş4. SUÇ OLUŞTURAN FİİLLERİN VE BUNLARA UYGULANACAK YAPTIRIMLARIN BELİRLENMESİNE İLİŞKİN SORUNLAR VE İLKELER.....	39
I. BİR EYLEM NE ZAMAN CEZA HUKUKU YAPTIRIMLARINA TABİ KILINMALIDIR?	39
A. Bir Eylem Ne Zaman Ceza Hukuku Kapsamında, Ne Zaman Özel Hukuk Kapsamında Değerlendirilmelidir?	39

B. Bir Eylem Ne Zaman Disiplin Suçu, Ne Zaman Suç Olarak Değerlendirilmelidir?	41
II. KANUN KOYUCU BİR EYLEMİN SUÇ OLUŞTURDUĞUNU BELİRLEMEK KONUSUNDA SERBEST MİDİR?.....	41
III. KANUN KOYUCU SUÇ OLARAK BELİRLEDİĞİ EYLEME UYGULANACAK CEZANIN MİKTARI KONUSUNDA SERBEST MİDİR?.....	44
Ş5. HAKSIZLIK OLUŞTURAN DİĞER FİİLLER VE SUÇLAR.....	48
I. HAKSIZ FİİLLER VE SUÇLAR.....	48
A. Genel Olarak	48
B. Haksız Fiiller ile Suçların Farkları.....	49
II. İDARİ YAPTIRIMI GEREKTİREN FİİLLER VE SUÇLAR	50
A. Disiplin Suçları ve Suçlar	50
1. Genel Olarak	50
2. Disiplin Suçları ile Suçlar Arasındaki Farklar	51
3. Disiplin Soruşturması İle Aynı Anda Ceza Soruşturması/ Kovuşturması Yapılması Durumu.....	53
B. Zabıta Tedbirlerini Gerektiren Fiiller ve Suçlar	54
C. Kabahatler ve Suçlar	55
1. Genel Olarak	55
2. Suç ve Kabahat Ayırımının Uygulamadaki Önemi ve Sonuçları	56
Ş6. CEZA NORMATIVİNİN TASNİFİ	59
I. DAVRANIŞ NORMATIVİNİN – MÜEYYİDE NORMATIVİNİN.....	59
II. BAĞIMSIZ – BAĞIMLI CEZA NORMATIVİNİN	59
A. Tanım	59
B. Bağımsız Ceza Normları	59
1. Tam Ceza Normları	59
2. Eksik Ceza Normları	59
C. Bağımlı Ceza Normları	60
1. İlke Belirleyen Normlar	60
2. Tanım Normları	60
3. Yorum Normları	60
4. Atıf Normları	60
Ş7. CEZA MUHALEMESİNE KISA BİR BAKIŞ	61

İkinci Bölüm

TÜRK CEZA KANUNU'NUN UYGULAMA ALANI

Ş1. ZAMAN BAKIMINDAN UYGULAMA	63
I. GEÇMİŞE YÜRÜMEZLİK İLKESİNİN KAPSAMI	65
II. FAİLİN LEHİNE OLAN KANUNUN TESPİTİ	66
III. ÇEŞİTLİ AÇILardan LEHE OLAN KURALLARIN İNCELENMESİ	68
A. Geçici veya Süreli Ceza Kanunları Açısından	68
B. Cezanın İnfaz Rejimine İlişkin Kanunlar	68
C. Güvenlik Tedbirleri	70
D. Kabahatler	71
E. Kovuşturma Şartları	71

F. Zamanaşımına İlişkin Kanunlar	71
G. Anayasa Mahkemesi'nin İptal Kararları	73
H. Yargıtay İçtihadı Birleştirme Kararlarındaki Değişiklikler	74
IV. LEHE OLAN HÜKÜMLERİN UYGULANMASINDA USUL	74
V. SUÇUN İŞLENDİĞİ ZAMAN	75
A. Problem: Hareket mi, Netice mi Esas Alınacak?.....	75
B. Problem: Kesintisiz Suçlar	76
C. Problem: Zincirleme Suçlar	76
D. Problem: İhmali Suçlar	77
E. Problem: Teşebbüs Halinde Kalan Suçlar	77
F. Problem: Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları İçeren Suçlar.....	77
Ş2. YER BAKIMINDAN UYGULAMA	78
I. SUÇUN İŞLENDİĞİ YER.....	78
A. Genel Olarak	78
B. Problemler Durumları	79
C. Özel Hükümler.....	80
II. SİSTEMLER	81
A. Mülkîlik (Ülkesellik) Sistemi	83
1. Tanım.....	83
2. Ülke Neresidir?	83
B. Şahsîlik Sistemi	84
1. Faile Göre Şahsîlik	84
a. Türk Vatandaşlarının Yabancı Ülkelerde İşlediği Suçlar	85
b. Türkiye Namına Memuriyet veya Görev Yapanların İşledikleri Suçlar	86
2. Mağdura Göre Şahsîlik.....	86
C. Koruma (Savunma) Sistemi	87
D. İkame Yargı Sistemi	88
E. Evrensellik Sistemi	88
F. Türkiye'de Yeniden Yargılama Yapılması.....	90
1. Genel Olarak	90
2. Mülkîlik Sisteminin Uygulandığı Hallerde	90
3. Şahsîlik Sisteminin Uygulandığı Hallerde	90
4. Koruma Sisteminin Uygulandığı Hallerde	91
5. İkame Yargı Sisteminin Uygulandığı Hallerde	91
6. Evrensellik Sisteminin Uygulandığı Hallerde.....	91
G. Hak Yoksunluklarının Türkiye'de Geçerli Olması	92
H. Yabancı Ülke Kanununun Göz Önünde Bulundurulması.....	94
III. YURT DIŞINDA İŞLENEN KABAHATLER BAKIMINDAN TÜRK KANUNLARININ UYGULANABİLİRLİĞİ	95
IV. YABANCILARIN İADESİ	95
A. Kavram	95
B. Şartları.....	96
C. Geri Vermenin Mümkün Olmadığı Haller	96

1. Siyasi ve Diğer Nedenlerle Kovuşturma veya Kötü Muamele Tehlikesi Halinde Geri Verme Yasağı	96
2. Suçun Nitelikleri Sebebiyle Geri Verilmezlik	97
3. İadesi İstenen Kişinin Kişisel Özellikleri Nedeniyle Geri Verilmezlik	97
D. Geri Vermede Özellik İlkesi	97
E. Geri Vermede Usul	98
Ş3. KİŞİ BAKIMINDAN UYGULAMA	99
I. CUMHURBAŞKANI	99
II. YASAMA DOKUNULMAZLIĞI	100
A. Sorumsuzluk (Mutlak Dokunulmazlık)	100
B. Kovuşturma Yasağı (Geçici Dokunulmazlık) (AY 83)	100
1. Kapsamı	101
2. İstisnaları	102
3. Sona Ermesi	104
4. Zamanaşımı Sorunu	105
III. ULUSLARARASI YARGI BAĞIŞIKLIĞI	105
IV. YABANCI BAZI ASKER VE SİVİL KİŞİLER İLE YAKINLARININ YARGI BAĞIŞIKLIĞI	107
V. KAMU GÖREVLİLERİ	107

Üçüncü Bölüm

S U Ç

Ş1. SUÇ GENEL TEORİSİ	109
I. GENEL AÇIKLAMALAR	109
II. HAKSIZLIĞIN VE KUSURUN DIŞINDA KALAN HUSUSLAR	111
A. Kovuşturma Şartları	111
1. Şikâyet	111
a. Genel Olarak	111
b. Şikâyetin Özellikleri	112
2. İzin, Talep ve Karar	115
3. Yabancı Hükümetin Talebi (Şikâyeti)	116
B. Şahsi Cezasızlık Sebepleri/Cezada İndirim Yapılmasını Gerektiren Şahsi Sebepler – Cezayı Kaldıran Şahsi Sebepler	117
1. Genel Olarak	117
2. Milletvekilleri Bakımından Şahsi Cezasızlık Sebebi (Mutlak Dokunulmazlık)	118
a. Kapsamı	118
aa. Madde Bakımından	118
bb. Yer Bakımından	119
cc. Kişi Bakımından	119
dd. Zaman Bakımından	119
b. İstisnası	119
c. Sonuçları	119
III. SUÇUN UNSURLARI	120

A. Suçun Kanuni Unsuru (Tipiklik).....	122
1. Genel Bilgiler.....	123
a. Tanım.....	124
b. Hayal Suç ve Kuruntu Suç.....	125
c. Fail	126
aa. Genel Olarak	126
bb. Mahsus (Özgü) Suçlar.....	129
cc. Bizzat İşlenebilen Suçlar	130
d. Mağdur.....	130
e. Suçun Konusu	132
f. Suçun Basit (Temel) Şekli, Basit Suç Tipinden Türeyen Suçlar.....	132
aa. Suçun Basit (Temel) Şekli	132
bb. Türeyen Suçlar (Nitelikli Haller)	132
g. Kanuni Unsur (Tipiklik) ve Hukuka Aykırılık İlişkisi.....	135
h. Ön Şartlar Sorunu	136
2. Tipikliğin Maddi (Objektif) Unsuru (Fiil).....	136
a. Genel Açıklamalar	136
aa. Düşünce Suçu Kavramı	137
bb. Düşünce Suçu Kavramıyla Bağlantılı Olarak Tartışılması Gereken Ceza Kanunundaki Bazı Suç Tipleri.....	138
b. Hareket	140
aa. Kavram.....	140
bb. Neler Ceza Hukuku Bakımından Hareket Sayılır?	141
cc. Hareketin Sayısı ve Şekilleri Bakımından Suçlar	149
aaa. Tek Hareketli Suçlar	149
bbb. Çok Hareketli Suçlar	149
ccc. Serbest Hareketli Suçlar.....	149
ddd. Bağlı Hareketli Suçlar	149
eee. Seçenek Hareketli Suçlar.....	149
fff. İcrai-İhmali Suçlar.....	150
aaaa. Genel Açıklamalar	150
bbbb. İhmal Kavramı.....	150
cccc. İcra-İhmal Ayrımı	153
dddd. İhmali Suçların Çeşitleri	155
(1) Saf İhmali Suçlar (Gerçek İhmali Suçlar)	156
(2) Garantörsel İhmali Suçlar (Görünüşte İhmali Suçlar)	156
(a) Genel Olarak	156
(b) Garantörlük.....	158
(aa) Genel Açıklamalar	158
(bb) Kavram.....	158
(c) Garantörlük Kaynakları	159

(aa)	Kanun	159
(bb)	Sözleşme	161
(cc)	Öngelen Tehlikeli Davranış	161
c.	Netice	163
aa.	Neticeye Göre Suçların Tasnifi	164
aaa.	Neticesi Harekete Bitişik Suç (Sırf Hareket Suçları) - Neticesi Hareketten Ayrılabilen Suç Ayrımı	164
bbb.	Zarar Suçu-Tehlike Suçu Ayrımı	165
ccc.	Kalkışma Suç Tipleri (Teşebbüs Suçları)	166
ddd.	Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	167
eee.	Ani Suç-Kesintisiz Suç Ayrımı.....	167
aaaa.	Genel Açıklamalar	167
bbbb.	Kesintisiz Suç ile Diğer Suçlar Arasındaki Farklar	169
(1)	Zincirleme Suç ile Farkı.....	169
(2)	İz Bırakan Suç ile Farkı.....	169
cccc.	Suçun Kesintisiz Olmasının Sonuçları.....	170
bb.	Birden Fazla Neticenin Bir Suç Sayıldığı Durumlar	172
d.	Nedensellik Bağı (İllyet Rabitası) (Sebebiyet Alakası).....	177
aa.	Genel Olarak	179
bb.	Şart Teorisi ve Objektif İsnadiyet	180
aaa.	Nedensellik Bağı Yoktur	181
bbb.	Normal Nedensellik	181
ccc.	Çifte Nedensellik	182
ddd.	Toplam (Atipik) Nedensellik	184
eee.	Sollayan (Öne Geçen) Nedensellik.....	190
fff.	Varsayılan Nedensellik	192
ggg.	Yüklenbilirlik İle İlgili Bazı Sorunlar	193
aaaa.	Kişinin Kendisini Tehlikeye Atması.....	193
bbbb.	Egemenlik Alanı Dışında Kalma (Tesadüfi Nedensellik- İzin Verilen Risk)	195
cccc.	Sosyal Nedensellik	195
dddd.	Risk Azalması	196
eeee.	Normun Koruma Alanı İçinde Olmaması.....	197
ffff.	Rücu Yasağı	200
cc.	Diğer Nedensellik Teorileri.....	200
aaa.	Uygun Şart (Sebep) Teorisi	200
bbb.	Hukuki Önem (Hukuki Uygunluk) Teorisi	200
ccc.	Karma Uygun Sebep Teorisi.....	200
dd.	Bazı Suçlarda Nedensellik Bağı	207
aaa.	Teşebbüs Halinde Kalan Suçlarda Nedensellik Bağı	207
bbb.	İhmal Suçlarda Nedensellik Bağı.....	207
3.	Tipikliğin Manevi (Subjektif) Unsuru	209

a. Genel Olarak	209
b. Kaza ve Tesadüf	211
c. Kast ve Taksir	212
aa. Kast	216
aaa. Kavram.....	216
bbb. Kastın Unsurları	217
aaaa. Kastta Bilmek Unsuru	217
bbbb. Kastta İstemek Unsuru	220
ccc. Kastın Aranacağı Zaman	224
ddd. Kastın Çeşitleri.....	226
aaaa. Özel Kast – Genel kast	226
bbbb. Ani Kast-Tasarlama	226
cccc. Doğrudan Kast-Olası Kast	226
(1) Tanım.....	226
(2) Bilme Unsuru Bakımından Olası Kast	229
(3) Olası Kastla İşlenemeyen Suçlar	231
(4) Olası Kast ve Teşebbüs	231
(5) Olası Kastın İspatı	232
(6) Olası Kastta Ceza	237
dddd. Weber Kastı	237
eee. Alternatif Kast.....	238
fff. İhmali Suçlarda Kast	238
aaaa. İhmali Suçlarda Kastın Niteliği.....	238
bbbb. İhmali Suçlarda Kastın Konusu.....	239
cccc. İhmali Suçlarda Olası Kast	240
bb. Taksir	241
aaa. Tanım.....	241
bbb. Taksirin Kasttan Farkı	242
ccc. Taksirin Unsurları	244
aaaa. Taksirin Cezalandırılacağı Konusunda Kanunda Hüküm Bulunması	245
bbbb. Dikkat ve Özen Görevinin Yerine Getirilmemesi	245
cccc. Neticeye Sebep Olan Failin İradi Olması.....	246
dddd. Neticenin Öngörülebilir (Tahmin Edilebilir) Olması.....	247
eeee. Failin Neticeyi İstememiş Bulunması.....	250
ffff. Hareket ile Netice Arasında Nedensellik Bağının Bulunması	250
ddd. Taksir ve Teşebbüs.....	250
eee. Bilinçli-Bilinçsiz Taksir Ayrımı	250
fff. Bilinçli Taksir- Olası Kast Ayrımı	255
ggg. Üçüncü Kişinin veya Mağdurun Hareketinin Nedensellik Bağına Etkisi (Taksirli Hareketlerin Birleşmesi)	258

aaaa. Üçüncü Kişinin Hareketi	258
bbbb. Mağdurun Hareketi	259
hhh. Taksirli Suçlarda Ceza Verilmemesi Durumu	260
d. Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar	263
aa. Kavram	264
bb. Netice Sebebiyle Ağırlaşmış Suçların Şartları	266
cc. Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçların Çeşitleri	275
aaa. Gerçek Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar – Gerçek Olmayan Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suçlar.....	275
bbb. Kastı Aşan Suç- Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç	276
ccc. Kastedilenden Daha Ağır Bir Neticenin Meydana Geldiği Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç– Kastedilenden Daha Başka Bir Neticenin Meydana Geldiği Neticesi Sebebiyle Ağırlaşmış Suç.....	276
dd. TCK 87/4 Uygulamasında Dikkat Edilecek Hususlar	277
ee. Anayasa'ya Aykırılık Sorunu	282
e. Objektif Cezalandırılabilme Şartları.....	284
f. Yanılma	285
g. Amaç ve Saik	286
B. Hukuka Aykırılık Unsuru.....	286
1. Genel Açıklamalar	287
2. Hukuka Uygunluk Sebeplerinin Ortak Özellikleri.....	289
3. Hukuka Uygunluk Sebepleri	294
a. TCK 24, 25 ve 26'daki Hukuka Uygunluk Sebepleri.....	294
aa. Hukuka Uygun Emrin Yerine Getirilmesi	294
bb. Kanun Hükmünü İcra.....	295
aaa. Genel Olarak	295
bbb. Silah Kullanma Yetkisi.....	298
ccc. Şikâyet ve İhbar	301
ddd. Devletin Kumar Oynatması.....	302
cc. Meşru Savunma.....	303
aaa. Meşru Savunmanın Konusu Olabilecek Haklar	304
bbb. Meşru Savunmanın Şartları	306
aaaa. Saldırıya İlişkin Şartlar	306
(1) Bir Saldırının Varlığı.....	306
(2) Saldırının Fil Hal Olması	309
(3) Saldırının Haksız Olması.....	314
bbbbb. Savunmaya İlişkin Şartlar	317
(1) Savunmada Zorunluluk Bulunması	318
(2) Saldırı ile Savunma Arasında Oran Olması.....	321
(a) Araçlar Bakımından Oran	321
(b) Yararlar Bakımından Oran	325

ccc. Üçüncü Kişi Lehine Meşru Savunma	327
ddd. Önleyici Meşru Savunma (Offendicula)	328
eee. Meşru Savunma Halinde Üçüncü Kişilerin Zarar Görmesi	330
fff. Tazminat.....	331
ggg. Meşru Savunmanın Kabulü Halinde Mağdur Hakkında Soruşturma Yapılması	332
hhh. Meşru Savunma ve İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesi	332
dd. Hakkın Kullanılması	335
aaa. Eğitim Hakkının Verdiği Yetkiden Kaynaklanan Hareketlerin Hukuka Uygunluğu	336
bbb. İddia ve Savunma Dokunulmazlığı.....	339
ccc. Eleştiri Hakkı	342
ddd. Spor Faaliyetleri.....	342
eee. Bir İş, Meslek, Sanat veya Bilim Faaliyetinin İcrası.....	342
aaaa. Ticari ve/veya Sınâî Faaliyette Bulunma Hakkının İcrası	343
bbbb. Gazetecilik Mesleğinin İcrası.....	343
ee. Rıza	346
aaa. Genel Olarak	346
bbb. Tipikliği Kaldıran Rıza	348
ccc. Hukuka Uygunluk Sebebi Olarak Rıza ve Geçerli Bir Rızanın Şartları	349
aaaa. Rızaya Ehliyet.....	350
bbbb. Rıza Açıklaması.....	352
cccc. Rızanın Konusu.....	354
(1) Bireyin Tasarruf Yetkisinin Bulunduğu Haklar	355
(2) Bireyin Tasarruf Yetkisinin Bulunmadığı Haklar	358
ddd. Varsayılan Rıza	361
eee. Tıbbi Müdahalelerin Hukuka Uygunluğu	363
b. Ceza Kanununda Yer Almayan Hukuka Uygunluk Sebebi: Yükümlülüklerin Çatışması	365
4. Hukuka Uygunluk Sebeplerinde Yanılgı	368
IV. KUSURLULUK	368
A. Kusur Yeteneği	369
1. Tanım.....	370
2. Genel Olarak	371
3. Kusur Yeteneğini Etkileyen Sebepler.....	371
a. Yaşın Kusur Yeteneğine Etkisi	372
aa. Genel Açıklamalar	372
bb. Fiili İşlediği Zaman 12 Yaşını Bitirmemiş Olan Küçükler	373
cc. Fiili İşlediği Zaman 13–15 Yaş Arasında Olan Küçükler	374

dd. Fili İşlediği Zaman 16–18 Yaş Arasında Olanlar	378
ee. Yaş Büyüklüğü	378
b. Sağırılık ve Dilsizlik	379
c. Akıl Hastalığı	380
d. Geçici Nedenler	382
aa. Genel Olarak	382
bb. Alkol veya Uyuşturucu Madde Kullananlarda Kusur Yeteneği	383
B. Kusuru Etkileyen Sebepler	385
1. Hukuka Aykırı ve Bağlayıcı Emir	386
a. Genel Açıklamalar	386
b. Emri Yerine Getirmenin Şartları	387
aa. Bir Emrin Varlığı.....	387
bb. Emri Verenin Böyle Bir Emri Vermeye Yetkili Olması	387
cc. Emrin Yerine Getirilmesi "Görev Gereği Zorunlu" Olmalıdır.....	388
dd. Verilen Emrin Suç Oluşturmaması	388
ee. Verilen Emrin Hukuka Aykırı Olması.....	389
2. Zorunluluk (İztirar, Mecburiyet, Zaruret) Hali	390
a. Genel Açıklamalar	391
b. Zorunluluk Halinin Kusurluluğu Kaldıran Sebep Olmasının Sonuçları	393
c. Özel Zorunluluk Halleri	395
d. Zorunluluk Halinin Şartları	396
aa. Tehlikeye İlişkin Şartlar	397
aaa. Ağır Bir Tehlikenin Bulunması	397
aaaa. Tehlike Kavramı.....	397
bbbbb. Tehlikenin Muhakkak Olması	399
cccc. Tehlikenin Ağır Olması.....	400
bbb. Tehlikenin Bir Hakka Yönelik Olması	401
ccc. Tehlikenin Meydana Gelmesine Bilerek Sebebiyet Vermemiş Olmak	401
ddd. Tehlikeye Karşı Koyma Hukuksal Yükümlülüğü.....	402
bb. Korunmaya İlişkin Şartlar.....	403
aaa. Başka Türü Korunma İmkânının Bulunmaması	403
aaaa. Genel Olarak	403
bbbbb. Kanuni Katlanma Yükümlülüğü	404
bbb. Tehlikenin Ağırlığı ile Konu ve Kullanılan Vasıta Arasında Orantı Bulunması	404
ccc. Korunma Hareketinin Hukuk Düzeni ile Uyuşabilirliği.....	406
cc. Üçüncü Kişi Lehine Zorunluluk Hali	406
dd. Tazminat	407
ee. Zorunluluk Hali ile Meşru Savunma Arasındaki Farklar	407
3. Cebir ve Şiddet, Korkutma ve Tehdit	411

a. Genel Olarak	411
b. Cebir	411
c. Tehdit.....	412
4. İhmalî Suçlarda Beklenebilirlik	414
5. Haksız Tahrik	417
a. Kavram	417
b. Haksız Tahrikin Özellikleri	419
c. Haksız Tahrikin Şartları.....	421
6. Kusurluluğu Etkileyen Hata Halleri.....	429
V. CEZA SORUMLULUĞUNU KALDIRAN SEBEPLERDE SINIRIN AŞILMASI.....	430
A. Genel Açıklamalar	430
B. Sınırın Aşılması Halleri	431
VI. YANILMA (HATA)	435
A. Giriş.....	436
B. Kavram	437
1. Fiili Yanılma.....	437
a. Suç Tipindeki Unsurlarda Yanılma	437
aa. Genel Olarak	437
bb. Suçun Nitelikli Hallerinde Yanılma	442
aaa. Cezayı Azaltan Nitelikli Hallerde (Hafifletici Sebeplerde) Yanılma.....	442
bbb. Cezayı Artıran Nitelikli Hallerde (Ağırlatıcı Sebeplerde) Yanılma.....	443
cc. Nedensellik Bağında Yanılma	444
b. Ceza Sorumluluğunu Kaldıran veya Azaltan Nedenlerde Yanılma	445
aa. Hukuka Uygunluk Nedenlerinde Yanılma	445
bb. Kusurluluğu Etkileyen Nedenlerde Yanılma	450
2. Şahısta Yanılma	452
a. Genel Olarak	452
b. Şahısta Yanılma Halinde Nitelikli Hallerin Etkisi	454
3. Hukuki Yanılma.....	454
VII. HEDEFTE SAPMA.....	461
A. Genel Olarak	461
B. Hedefte Sapmanın Sonuçları	461
C. Çok Neticeli Sapma	465
D. Şahısta Yanılma ve Hedefte Sapmanın Aynı Olayda Gerçekleşmesi	466
Ş2. SUÇUN ÖZEL BELİRİŞ ŞEKİLLERİ.....	467
I. TEŞEBBÜS	467
A. Kavram	471
B. Şartları	473
1. Suçun Kasten İşlenen Suçlardan Olması.....	473
2. Elverişli Hareketler	474
3. İcra Hareketlerine Başlanmış Olması	476
a. Genel Olarak	476

b. İcra Hareketleri ile Hazırlık Hareketlerini Birbirinden Ayırmada Ölçüt.....	480
aa. İcrai Suçlarda	480
bb. Garantörsel İhmali Suçlarda	483
cc. Yargıtay'ın Görüşü.....	485
4. Suçun Tamamlanmamasının Failin Elinde Olmayan Engelleyici Sebeplerden Kaynaklanması.....	486
C. Teşebbüste Ceza Miktarının Belirlenmesi	487
D. Teşebbüs ile İlgili Bazı Meseleler	490
E. Teşebbüse Elverişli Olmayan Suçlar	494
1. Cezalandırmak İçin Kastın Aranmadığı Suçlar	494
2. Suç Tiplerinin Yapısı Gereği Teşebbüse Elverişsizlik	496
a. Neticesi Harekete Bitişik Suçlar.....	496
b. İhmali Suçlar	496
aa. Saf İhmali Suçlar	496
bb. Garantörsel İhmali Suçlar.....	497
F. Gönüllü Vazgeçme	498
1. Gönüllü Vazgeçmenin Şartları.....	500
a. Suçun Tamamlanmamış Olması	500
b. Vazgeçmenin Gönüllü Olması.....	503
2. Failin O Ana Kadar Tamamladığı Diğer Suçtan Cezalandırılması.....	507
G. Etkin Pişmanlık.....	509
H. İşlenemez Suç (Elverişsiz Teşebbüs)	510
II. SUÇLULARIN ÇOKLUĞU	516
A. Çok Failli Suçlar	516
1. Genel Olarak	516
2. Şartları	516
B. İştirak	517
1. Kavram	517
2. İştirakin Şartları	520
a. Birden Fazla Fail Tarafından Yapılan Birden Çok Hareket	521
b. Hareketlerin Nedensellik Değeri Taşınması	526
aa. Hareketin Doğrudan Doğrualığı	526
bb. Soyut-Somut Nedensellik	527
cc. Vazgeçmenin Nedensellik Bağına Etkisi	528
dd. Objektif Cezalandırılabilirlik Şartları ve İştirak.....	531
ee. Uzlaştırma ve İştirak	531
c. İştirak İradesi (Suça İştirak Kastı).....	531
aa. Genel Olarak	531
bb. Yan Yana Faillik	534
cc. İştirak İradesinin Önemi	534
d. Bir Suçun İcrasına Başlanması	536
e. Suçun Bütün Ortaklar İçin Aynı Olması	537
3. Hukukumuzda İştirak Şekilleri	542

a. Faillik	543
aa. Müşterek Faillik.....	544
bb. Dolaylı Faillik	552
b. Şeriklik	558
aa. Azmettirme	558
aaa. Kavram.....	558
bbb. Azmettirmenin Maddi ve Manevi Unsuru	558
ccc. Azmettirmeye İlişkin Bazı Özel Durumlar	559
ddd. Azmettirmenin Diğer İştirak Şekillerinden Farkları	561
aaaa. Dolaylı Faillikten Farkı	561
bbbb. Yardım Etmeden Farkı	562
eee. Azmettirme Türleri	563
fff. Garantörsel İhmali Suçlarda Azmettirme	564
ggg. Azmettirmenin Cezası	564
hhh. Azmettirmenin Ortaya Çıkmasını Sağlama	565
iii. Suç İşlemeye Tahrik Suçunda Azmettirme Nedeniyle Cezalandırılma Durumu	565
bb. Yardım Etme	566
aaa. Maddi Yardım.....	567
bbb. Manevi Yardım	568
ccc. Yardım Edenin Cezasının Tayini	570
4. Nitelikli Hallerin Şeriklere Etkisi	570
5. Kışkırtıcı Ajanın Cezai Sorumluluğu	574
6. Gerçek Failin Tespit Edilememesinin Sonuçları	580
III. SUÇLARIN İÇTİMAI	584
A. Bileşik Suç	585
1. Genel Bilgiler.....	586
2. Bileşik Suçlarda Tartışılması Gereken Diğer Hususlar	589
a. Bileşik Suçlarda Hareket	589
b. Bileşik Suçlarda Amaç.....	590
c. Bileşik Suç ve Teşebbüs.....	590
d. Bileşik Suç ve İştirak	590
B. Zincirleme Suç	591
1. Genel Açıklamalar	591
2. Şartları	593
a. Aynı Suçun Birden Fazla İşlenmesi	593
b. Birden Fazla Suçun Bir Tek Suç İşleme Kararıyla İşlenmesi	598
c. Suçun Bir Kişiye Karşı İşlenmesi	602
d. Suçların Değişik Zamanlarda İşlenmiş Olması	604
e. Zincirleme Suçun Kabul Edilemeyeceği Suçlar	605
3. Zincirleme Suç Kabulünün Sonuçları	605
4. Zincirleme Suçlarda Teşebbüs ve İştirak İlişkisi	606
a. Teşebbüs	606

b. İştirak	607
5. Tek Fiille Birden Fazla Kişiyeye Karşı Aynı Suçun İşlenmesi.....	607
6. Zincirleme Suçlar ve Şikâyet, Zamanaşımı, Af, Yetkili Mahkeme, Uzlaşma ve Aynı Fiilden Dolayı İki Kez Yargılama Yapılamaması İlkesi	612
a. Şikâyet.....	612
b. Zamanaşımı	612
c. Af	612
C. Fikri İçtima	613
1. Kavram	614
2. Fikri İçtimanın Şartları.....	616
a. Birden Fazla Farklı Suçun Oluşması	616
b. Fiilin Tek Olması	618
3. Fikri İçtima ve Teşebbüs, İştirak ve Diğer Özel Sorunlar	626
a. İştirak	626
b. Şikâyet.....	626
D. Görünüşte İçtima.....	628
1. Özel-Genel Norm İlişkisi	628
2. Asli-Yardımcı Norm İlişkisi.....	630
3. Tüketen-Tüketilen Norm İlişkisi	633

Dördüncü Bölüm YAPTIRIM

Ş1. CEZALAR.....	639
I. HAPİS CEZALARI	640
A. Genel Olarak	640
B. Kısa Süreli Hapis Cezasının Adli Para Cezası ve Seçenek Yaptırımlara Çevrilmesi.....	641
1. Genel Açıklamalar	641
2. Uygulama	643
3. Taksirli Suçlarda Uygulama	644
4. Çevirmenin Sonucu	644
C. Kısa Süreli Hürriyeti Bağlayıcı Cezaların İnfazı	645
D. Hapis Cezasının Erteleenmesi.....	646
1. Şartları.....	648
a. Mahkûmiyetin Cinsi ve Süresi	648
b. Daha Önceden Mahkûmiyet Bulunmaması	649
aa. Mahkûmiyet Sayılan Haller	649
bb. Mahkûmiyet Sayılmayan Haller	650
c. Mahkemenin Kanaati	651
2. Erteleme Kararı	651
3. Ertelemenin Şarta Bağlanması.....	652
4. Denetim Süresi.....	652
5. Ertelemenin Sonucu	653
6. Erteleme Kararının Düşmesi	653

7. Erteleme Kararının Kamu Görevinden Yasaklanmaya Etkisi.....	654
II. ADLİ PARA CEZASI	654
A. Gün Para Cezası Sistemi	654
B. Süre Tanınması, Taksit ve Ödememenin Sonuçları	655
§2. GÜVENLİK TEDBİRLERİ	657
I. BELLİ HAKLARI KULLANMAKTAN YOKSUN BIRAKILMA	658
A. Kavram	659
B. Uygulanış Şekli ve Süresi	659
1. Ceza Mahkûmiyetinin Kanuni Sonucu Olan Hak Yoksunluğu	659
a. Kapsamı	659
b. Şartları	660
c. Süresi.....	661
2. Hâkimin Zorunlu Olarak Hükmetmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu	662
a. Kapsamı	662
b. Şartları	662
c. Süresi.....	665
3. Hâkimin Takdiren Hükmetmesiyle Ortaya Çıkan Hak Yoksunluğu	666
a. Kapsamı	666
b. Şartları	666
c. Süresi.....	666
II. MÜSADERE	667
A. Tanım.....	667
B. Müsaderenin Çeşitleri	667
1. Eşya Müsaderesi	668
a. Tanım.....	668
b. Şartları	668
c. Orantılılık Kuralı	669
d. Kısmi Müsadere	670
e. Suça İştirak Eden Kimsenin Payının Müsaderesi	670
f. Zamanaşımı, Şikâyetten Vazgeçme, Sanığın Ölümü Hallerinde Müsadere	670
g. Delillerin Müsaderesi	671
h. Müsadere Kararı	671
2. Kazanç Müsaderesi.....	671
a. Genel Olarak	671
b. Davanın Düşmesi Halinde Kazanç Müsaderesi Kararı Verilebilir mi?	673
III. ÇOCUKLARA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ	673
IV. AKIL HASTALARINA ÖZGÜ GÜVENLİK TEDBİRLERİ.....	674
V. SUÇTA TEKERRÜR VE ÖZEL TEHLİKELİ SUÇLULAR	675
A. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmasının Şartları	676
1. Bir Ceza Mahkûmiyetinin Bulunması	677
2. Yeni Bir Suçun İşlenmiş Olması.....	678
3. Tekerrürde Süre.....	678

B. Tekerrürün Sonuçları.....	679
1. Mükerrirlere Özgü İnfaz Rejiminin Uygulanması	679
2. Denetimli Serbestlik Tedbirinin Uygulanması	680
3. Seçimlik Cezada Hapis Cezasına Hükmolunması.....	681
C. Tekerrür Hükümlerinin Uygulanmayacağı Suçlar	682
VI. TÜZEL KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	682
VII. ALKOL VEYA UYUŞTURUCU BAĞIMLISI KİŞİLER HAKKINDA GÜVENLİK TEDBİRLERİ	683
VIII. YABANCILARIN SINIR DIŞI EDİLMESİ	684
Ş3. CEZANIN BELİRLENMESİ VE BİREYSELLEŞTİRİLMESİ	685
I. CEZANIN BELİRLENMESİ	685
A. Giriş.....	685
B. Cezanın Somut Olarak Tayini.....	685
1. Ceza Çeşidinin Seçilmesi.....	686
2. Temel Ceza Miktarının Tayini	686
a. Genel Olarak	686
b. Temel Ceza Miktarını Belirleme Kriterleri	686
c. Mükerrer Değerlendirme Yasağı	690
II. CEZANIN HESAPLANMASI	691
A. Giriş.....	691
B. Cezaların Ölçü Birimi	691
C. Yukarı ve Aşağı Sınırların Aşılmaması	692
D. Ceza Miktarının Hesaplanmasında Sıra	693
III. TAKDİRİ İNDİRİM NEDENLERİ	695
IV. MAHSUP	698
A. Genel Açıklamalar	698
B. Adli Para Cezalarında, Adli Kontrolde, Denetimli Serbestlikte ve Diğer Özel Durumlarda Mahsup	699
V. CEZALARIN İÇTİMAI	700
Ş4. DAVA VE CEZA İLİŞKİSİNİ DÜŞÜREN SEBEPLER.....	701
I. ÖLÜM	702
A. Saniğin Ölümü.....	702
B. Hükümlünün Ölümü	703
C. Mağdurun Ölümü	703
II. AF	703
A. Genel Af	704
B. Özel Af (TCK 65/2, 3; AY 104).....	704
1. TBMM'nin Özel Af Yetkisi	704
2. Cumhurbaşkanının Özel Af Yetkisi	704
III. BELİRLİ BİR SÜRENİN GEÇMESİ (ZAMANAŞIMI)	705
A. Dava Zamanaşımı	706
1. Kavram	707
2. Zamanaşımı Sürelerinde Esas Alınacak Ceza.....	707
3. Zamanaşımının Başlangıcı	708
a. Tamamlanmış Suçlarda.....	708
b. Teşebbüs Derecesinde Kalan Suçlarda	708
c. Kesintisiz ve Zincirleme Suçlarda	708

d. Objektif Cezalandırılabilme Şartları İçeren Suçlarda	708
e. On Sekiz Yaşından Küçüklere Karşı İşlenen Suçlarda	708
f. Birden Çok Evlilik ve Hileli Evlenme Suçlarında	708
g. İftira Suçunda	708
h. Zamanaşımının Başlangıcında Esas Alınacak Gün	709
4. Dava Zamanaşımı Süreleri	709
5. Dava Zamanaşımının Engelleri	709
a. Dava Zamanaşımının Durması	710
aa. Durma Sebepleri	710
bb. Durmanın Etkileri	711
b. Dava Zamanaşımının Kesilmesi	711
aa. Kesilme Sebepleri	712
bb. Kesilmenin Sonuçları	712
6. Dava Zamanaşımının Sonuçları	713
B. Ceza Zamanaşımı	713
1. Kavram	713
2. Süreler	714
3. Başlangıç	714
4. Ceza Zamanaşımı Engelleri	715
5. Ceza Zamanaşımının Sonuçları	715
C. Kabahatlerde Zamanaşımı	715
1. Soruşturma Zamanaşımı	716
2. Yerine Getirme Zamanaşımı	716
IV. ŞİKÂYETTEN VAZGEÇME	716
V. ÖN ÖDEME	717
Ş5. KOŞULLU SALIVERİLME	720
I. TANIM	720
II. ŞARTLARI	720
A. Cezanın Bir Kısmının İnfaz Edilmiş Olması	721
B. Hükümlünün Kurumda İyi Hal Göstermesi	722
III. USUL	722
A. Talep ve Merci	722
B. Denetim Süresi	722
C. Kararın Geri Alınması	723
Ş6. ADLİ SİCİL KAYDININ SİLİNMESİ	723
Ş7. YASAKLANMIŞ HAKLARIN GERİ VERİLMESİ	725
KÜÇÜK SÖZLÜK	729
MADDE DİZİNİ	733
KAVRAMLAR DİZİNİ	745
YARARLANILAN KAYNAKLAR	751